

Brazílsky biskup hovorí, že mladí katolíci „majú právo“ na tradičnú liturgiu. Zdôvodňuje to však „pluralitou“, čo je mätúce

27. apríla 2026 ✦ *Aktuality* ✦ *Liturgia*

Brazílsky biskup Joel Portella Amado z Petrópolisu vyhlásil, že mladí katolíci majú právo na tradičné formy liturgie. Biskup Joel Portella, ktorý je súčasne i predsedom Komisie pre náuku viery Brazílskej biskupskej konferencie, svoje slová vyslovil počas tlačovej konferencie na 62. generálnom zhromaždení Národnej konferencie biskupov Brazílie. Uviedol, že mladí ľudia majú nárok na tradičnejšie prejavy katolíckej liturgie. Svoje stanovisko však vysvetlil tým, že toto právo vyplýva z „pluralitnej“ povahy katolicizmu, pričom reagoval na otázky týkajúce sa vnímaného nárastu tradičných praktík medzi mladšími veriacimi.

„Majú právo byť takíto? Áno, pretože katolicizmus je svojou povahou pluralitný, najmä v hlboko pluralitnom svete,“ povedal biskup Amado.

Brazílsky biskup Joel Portella Amado z Petrópolisu, 2024

zdroj: wikimedia commons

Výroky biskupa prišli ako reakcia na otázku novinára o tom, čo bolo označené ako „návrat určitých tradičných katolíckych praktík v rámci omše“, najmä medzi mladšími účastníkmi. Otázka konkrétne odkazovala na pozorovateľné správanie, ako je „klačanie pri prijímaní sv. prijímania“ a „používanie závojov (mantila) ženami“.

Pri riešení tejto otázky biskup Amado poukázal na širšie demografické údaje namiesto toho, aby tento jav posudzoval izolovane. Odkázal na sčítanie obyvateľstva z roku 2022, pričom zdôraznil, že „jedinci vo veku 19 až 39 rokov tvoria najväčšiu skupinu tých, ktorí sa identifikujú ako bez náboženstva“. Dodal, že táto kategória nemusí nutne znamenať ateizmus, ale skôr formu viery v Boha bez inštitucionálnej príslušnosti: „Neznamená to, že neveria v Boha. Evanjelikálny svet ich nazýva „odcirkevnými“. Ja uprednostňujem tento výraz. Veria v Boha, v Nebo, ale nemajú sprostredkovanie k nemu na Zemi, žiadnu cestu v rámci Cirkvi.“ Tento sociologický jav sa v evanjelikálnych kruhoch niekedy označuje ako „dechurching“ (odcudzenie sa od cirkevného života).

Na tomto pozadí biskup Amado naznačil, že obnovený záujem o tradičnú liturgiu medzi niektorými mladými katolíckymi možno chápať ako súčasť širšieho hľadania náboženskej identity a štruktúry. „V čase prázdnoty hľadáme a hľadáme, aj v rámci určitých historických skutočností, ktoré títo mladí ľudia nezažili,“ uviedol biskup Amado. Neprikladá tomu však univerzálny ani normatívny význam, ale považuje to skôr za jeden z viacerých legitímnych prejavov v rámci Cirkvi.

Biskup ďalej zdôraznil, že hoci tradičné formy liturgie sú prípustné, nemajú sa vnucovať ostatným. Toto obmedzenie formuloval v rovine lásky a jednoty Cirkvi, pričom uviedol, že žiadna skupina ani jednotlivec by si nemali nárokovať výlučnú pravdu v otázkach liturgických preferencií: „Ak na jednej strane existuje právo žiť a vyjadrovať svoju vieru vlastným spôsobom, podľa svojho spôsobu bytia, na druhej strane v mene lásky a bratstva ju nemožno vnucovať ostatným ani si myslieť, že iba vy máte pravdu. Platí to nielen pre príklad, ktorý ste uviedli, ale pre akýkoľvek iný,“ povedal.

Záber zo slávenia tradičnej latinskej sv. omše v Štrasburskej katedrále

zdroj: wikimedia commons

Čo na to katolícka tradícia?

Z tradičného katolíckeho pohľadu sa dá oceniť aspoň to, že biskup priznáva mladým veriacim právo na tradičné formy liturgie. To totiž nie je len otázka vkusu, ale aj kontinuity s tým, čo Cirkev po stáročia slávila ako posvätné dedičstvo.

Liturgia však nie je ľubovoľný prejav „plurality“, ale odovzdaný poklad (*traditio*), ktorý má vlastnú objektívnu hodnotu a normatívnu silu. Keď sa mladí ľudia vracajú ku kľačaniu pri

prijímaní či k zahaľovaniu hláv žien, nejde len o estetiku alebo nostalgii, ale o snahu vstúpiť do hlbšieho vedomia posvätného, ktoré moderná liturgická prax často oslabila.

Na druhej strane tvrdenie, že „katolicizmus je svojou povahou pluralitný“ je z tradičného hľadiska problematické, ak sa chápe bez rozlíšenia. Katolícka Cirkev je síce univerzálna a pozná legitímnu rozmanitosť obradov a disciplín, no táto rozmanitosť je vždy zakorenená v jednej pravde a jednej viere. Pluralita teda nie je cieľom sama o sebe, ale vedľajším dôsledkom nechcených historických okolností či inkulturácie tej istej viery. Ak sa z nej stane princíp, ktorý relativizuje pravdu alebo stavia vedľa seba protichodné prístupy ako rovnocenné, potom sa už nehovorí o katolicite, ale o rozptýlení identity.

Rovnako tvrdenie, že nikto nemá „vnucovať“ svoju liturgickú formu je síce na prvý pohľad rozumné, ale skrýva napätie. Liturgia totiž nie je čisto súkromná záležitosť jednotlivca alebo skupiny. Je to verejný kult Cirkvi, ktorý má svoju objektívnu normu. Problém preto nie je v tom, že by tradicionalisti chceli niečo vnucovať, ale skôr v tom, že tradičná liturgia bola v mnohých prípadoch de facto obmedzená alebo vytlačená. Z tohto pohľadu nejde o konflikt „plurality“, ale o otázku spravodlivosti voči vlastnej tradícii Cirkvi, ktorá by nemala byť tolerovaná len ako jedna z možností, ale uznaná ako plnohodnotná a normatívna súčasť katolíckeho života.

Branislav Krasnovský

Zdroj: lifesitenews.com, sprievodný a ilustračný obrazový materiál, zdroj - wikimedia commons

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/brazilsky-biskup-hovori-ze-mladi-katolici-maju-pravo-na-tradicnu-liturgiu-zdovodnuje-to-vsak-pluralitou-co-je-matuce/>